Alleen samen maken we de ouderzorg en -ondersteuning toekomstbestendig.

Mevrouw de voorzitter, beste commissieleden, dank dat ik namens de Adviesraad Sociaal Domein even mag inspreken. Reden dat wij niet alleen volstaan met het bij laten voegen van ons ongevraagd advies uit 2020 over de Taskforce Wonen Welzijn Zorg is dat ik in deze commissievergadering nog eens wil benadrukken de urgentie van de zaak. De zorg- & welzijnssector dreigt vast te lopen. We staan namelijk aan de vooravond van een zorginfarct als er niet door alle partijen in het veld stappen worden gezet. Een zorginfarct die u en mij, ons allen zal raken, de één omdat hij tussen nu en 20 jaar zelf afhankelijk zal zijn van zorg, de ander omdat hij of zij zorg zal moeten verlenen aan een naaste.

De naoorlogse babyboomgeneratie gaat de komende jaren vergrijzen, maar zal ook ouder worden dan de generaties voor hen. Deze dubbele vergrijzing leidt in Aalsmeer tot een toenamen van het aantal 65 plussers van 5000 naar ruim 8000 in 2040. Het aantal 85 plussers zal verdubbelen naar 1400 personen en het aantal mensen met dementie zal stijgen van 500 naar 1300 personen. Deze vergrijzing gaat gepaard met een ontgroening op de arbeidsmarkt. De verhouding tussen werkenden en niet-werkenden loopt terug en het aantal werkenden in de zorg loopt extra hard terug. Als we niets doen, moet in 2040 1 op de 3 mensen in Nederland in de zorg werken (nu is dat 1 op de 7) om aan de stijgende zorgvraag te kunnen voldoen, volgens de Wetenschappelijke Raad van het Regeringsbeleid. Dat is economisch en maatschappelijk niet realistisch. Er zal iets dus drastisch moeten veranderen in de zorg.

Tegelijkertijd zorgt de vergrijzing ook voor extra druk op mantelzorgers en vrijwilligers, ook wel de informele zorg genoemd. Alle partijen die betrokken zijn bij zorg en ondersteuning voor ouderen staan dus voor een enorme opgave om de zorg anders in te richten, waardoor je met een beperkt aantal mensen noodzakelijke zorg kunt verlenen. Ook gemeenten die, onder meer met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), de taak hebben om de zelfredzaamheid en participatie van ouderen te bevorderen, staan voor een grote uitdaging. Door het noodgedwongen langer thuis wonen van ouderen vindt er een verschuiving plaats van WLZ naar WMO en zal er een groter beroep gedaan gaan worden op de gemeentelijke voorzieningen. Tevens zal de Gemeente een voortrekkersrol krijgen om de omslag te maken naar een zorgzame samenleving. De wethouder met zorg in zijn portefeuille heeft de komende jaren een belangrijke boodschap te vertellen, nl. dat het recht op

zorg geen vanzelfsprekendheid meer is en dat er een beroep op de samenleving gedaan zal moeten worden om ouderen te ondersteunen. We moeten de slag maken naar zorgzame buurten.

De druk op de zorg zal ook verlaagd moeten door senioren zo vitaal en zelfredzaam mogelijk door het leven te laten gaan. Denk aan gezonde voeding, voldoende bewegen, een cursus valpreventie, maar ook aan het realiseren van geschikte woningen in de juiste leefomgeving. Alle partijen, dus niet alleen de verschillende beleidsterreinen binnen de gemeente, maar ook woningcoöperaties, thuiszorgorganisaties, mantelzorgers en vrijwilligers en zorginstellingen die 24 uurs zorg verlenen, lopen tegen het onderwerp vergrijzing – en de gevolgen hiervan – aan. Geen enkele organisatie kan dit alleen oplossen. We zullen met elkaar moeten samenwerken om te onderzoeken: Wat is er nodig en wie doet wat?

Om die reden adviseerde onze Adviesraad in augustus 2020 een Taskforce in het leven te roepen die op basis van een zorgvuldige woonzorganalyse (demografische gegevens, gegevens zorgbehoefte/zorgvraag, woningmarkt, voorzieningen etc) een Woonzorgvisie, een lange termijnvisie, op te stellen voor de periode tot 2040. De Taskforce zou kunnen bestaan uit: de wethouders zorg en wonen (+ ambtelijke ondersteuning), woningcorporaties (Eigen Haard en Habion), zorg- en welzijnspartijen als Zorgcentrum Aelsmeer, Kloosterhof, Amstelring, Participe e.d.) en vertegenwoordigers van de ouderenorganisaties. Het streven was de analyse begin 2021 gereed te hebben en de Woonzorgvisie eind 2021 zodat deze een plek kon krijgen in het Collegeprogramma voor de periode 2022 – 2026. U hebt ons advies kunnen lezen.

Het College reageerde voortvarend, binnen twee maanden, en met instemming op ons advies en wilde graag de uitdaging aangaan om in co-partnerschap d.m.v. een Taskforce te komen tot een Woonzorgvisie. Het toenmalige College sprak de wens uit in het najaar van 2021 de Woonzorgvisie in concept gereed te hebben.

Ook de AA organisatie nam het idee van een Taskforce voortvarend over en produceerde reeds in 2022 een Woonzorgvisie voor de Gemeente Amstelveen waardoor daar de eerste projecten nu in uitvoering gaan.

In Aalsmeer werd begin 2021 de Taskforce opgericht en deze is enkele keren bij elkaar geweest. Helaas door personele wisselingen binnen de kernorganisatie

en geringe bestuurlijke aandacht kwam de Woonzorgvisie niet van de grond en verdampte de motivatie bij de verschillende partners.

Na de verkiezingen en na de totstandkoming van het nieuwe College is er een doorstart gemaakt van de Taskforce. Ook nu werden we geconfronteerd met personele wisselingen in de kernorganisatie. Gelukkig is er een beroep gedaan op Companen om als constante partner het traject te begeleiden.

De ambitie is nu om voor de zomer van 2024 een concept Woonwelzijnzorgvisie op te stellen (inmiddels een verplichting vanuit het ministerie van VWS) voorzien van een uitvoeringsprogramma. De afgevaardigden in de Taskforce vanuit de Adviesraad spannen zich in om te komen tot concrete afspraken.

Ik wilde graag deze toelichting geven als actualisatie op ons advies uit 2020. Indien er geen vragen zijn geef ik het woord graag terug aan de voorzitter zodat zij Companen kan introduceren voor de presentatie en u uw input kunt leveren voor de op te stellen Woonwelzijnzorgvisie.